

УДК 721.012.8

ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Володимир

Київський національний університет будівництва та архітектури, Україна

Надано результати дослідження формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування соціальної сфери. Метою стало визначення основних етапів архітектурно-дизайнерської організації внутрішнього середовища в сучасних умовах. На основі аналізу внутрішнього предметно-просторового середовища розроблена класифікація предметного наповнення. Наведено існуючі приклади формування дизайну інтер'єрів медичних закладів Києва.

Ключові слова: *дизайн інтер'єрів, заклади соціальної сфери, внутрішнє середовище, синтез мистецтв, рівень комфортності.*

ВСТУП

Високий рівень якості мережі закладів громадського обслуговування соціальної сфери, до яких належать дитячі дошкільні заклади та установи, навчально-виховні та лікувально-профілактичні заклади, а також підприємства торгово-побутового призначення, що наближені до житлової забудови, являються показником успішного розвитку держави. В архітектурних будівлях при створенні об'ємно-планувального вирішення виключно важливе значення має організація внутрішнього середовища і взаємопов'язане з ним предметне наповнення.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальною проблемою є визначення основних етапів архітектурно-дизайнерської організації внутрішнього середовища закладів обслуговування в сучасних умовах. Формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування передбачає раціональне здійснення функціонально-технологічних процесів, а також може ефективно впливати на рівень виховання та освіти дітей і молоді, його оптимальна функціональна та архітектурно-художня організація дозволить суттєво підвищити рівень комфорту для відвідувачів, покращити естетичну організацію внутрішнього середовища.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Досвід кращих зразків зарубіжної і вітчизняної архітектури показує, що створення внутрішньої просторової структури будівлі передуює ідеї, яка послідовно здійснюється автором, що призводить до індивідуалізації інтер'єру на основі загальних композиційних принципів його побудови і дає можливість здійснити перехід від створення просторової структури до побудови художнього образу.

Принцип композиційної побудови внутрішнього середовища і конкретні предметні елементи його єдині, але і в той же час самостійні і незалежні. З одного боку – матеріальні елементи – частини будівель, природа і монументально-декоративне мистецтво визначені необхідністю, обумовлені приватними вимогами, процесами, що відбуваються всередині будівлі, самостійністю створення їх, незалежністю і різноманіттям можливих якісних характеристик. З іншого боку – композиційні принципи, абстрактні від всієї конкретності, що виникають у формі абстрактних геометричних побудов і гармонійних співвідношень, існують як незалежна ідея, як абстрактна думка, що базується на попередньому досвіді [1].

Функція, клімат, містобудівна ситуація, технічні, матеріальні і економічні вимоги, а так само національні особливості відносяться до таких обумовлюючих чинників, кожен з яких окремо може впливати на формування загальної творчої концепції вирішення внутрішнього середовища [2]. Пошуки оптимального вирішення вимагають аналізу і порівняння даних, отриманих у результаті вибору тієї або іншої визначальної умови. Але у всіх випадках необхідно добитися найважливішої вимоги – оптимального проведення основних функціональних процесів. Формування внутрішнього середовища закладів громадського обслуговування має проводитися в декілька основних етапів, які безпосередньо пов'язані з етапами проектування об'єкту.

Перший етап – це передпроектний аналіз проектування об'єкту для визначення принципів містобудівних та об'ємно-просторових рішень, а саме, розроблення попередніх концептуальних архітектурних пропозицій. Архітектор переймається естетикою, філософією та ідеологією завдання, яке перед ним стоїть, отримує наочне уявлення про принципів особливості художньої суті майбутнього вирішення, вивчає палітру об'ємно-просторових і пластичних характеристик в реалізованих рішеннях на практиці. В результаті дослідження визначається, які риси повинні знайти відображення в композиційних варіантах його роботи і які конкретні форми і конструкції йому хотілося б використати.

Другим етапом комплексного вирішення внутрішнього середовища є дизайнерська ідея майбутнього проекту, вона містить принципи інженерно-технічні, предметно-просторові, функціональні та інші рішення. Наприклад, при формуванні внутрішнього середовища шкільних будівель нові функціонально-технічні передумови – електронне або інженерне обладнання, прогресивні інформаційні системи, комп'ютерні технології дозволяють отримати нові предметно-просторові рішення. Дизайнерські рішення можуть доповнюватися комплексом технічних пристроїв, просторових обставин, художніх пропозицій, які надають об'єкту характерні індивідуальні риси.

Одне з основних завдань, яке стоїть перед дизайнером при формуванні комплексного вирішення внутрішнього середовища, є розробка загальної творчої концепції. Особливість формування дизайну внутрішнього середовища громадських будівель полягає в певній кількості його складових. З одного боку, це внутрішній простір і поверхня, що захищає його, з іншого – предметне наповнення внутрішнього середовища: різні види обладнання, інформаційні пристрої, природні компоненти, вироби і твори різних видів мистецтва [3]. Кожна з цих складових має якісну характеристику. Форма і розміри, матеріал і фактура, колір і освітлення є характеристиками окремих елементів і внутрішнього середовища в цілому.

Вплив дизайнерської ідеї при організації архітектурного простору в сучасних умовах формування внутрішнього середовища громадських будівель не обмежується. Надзвичайно важливу роль у формуванні атмосфери середовищного образу, рівня комфорту приміщень відіграє естетична організація внутрішнього середовища, що відображає третій етап проектування. Природа цих явищ може бути самою різною, сучасна архітектура настільки багата на "образотворчі" теми своїх об'єктів, від кристалічних решіток, навіяних дослідженнями мікросвіту, до пластичних форм органічної архітектури. З іншого боку, це включення різних видів монументально-декоративного мистецтва.

У 1990-2006 роках науково-дослідним Центром монументально-декоративного мистецтва (МДМ) КиївЗНДІЕП було виконано ряд робіт, де ставилося завдання комплексного архітектурно-художнього вирішення внутрішнього середовища медичних закладів, які будувалися або реконструювалися в Києві. Як показала практика виконання архітектурно-художніх робіт медичних закладів Києва, оптимальним є залучення дизайнерів та художників ще на стадіях розробки основної концепції комплексного архітектурно-художнього вирішення проектного об'єкта, яка виникає і розробляється на перших етапах проектування архітекторами.

ВИСНОВКИ

Визначено основні етапи формування дизайну інтер'єрів закладів громадського обслуговування соціальної сфери. На основі аналізу науково-дослідних робіт, практики будівництва об'єктів обслуговування та їх інтер'єрів розроблено послідовність етапів формування внутрішнього середовища та створення його загальної творчої концепції. Встановлено, що тільки при комплексному формуванні внутрішнього середовища синтез архітектури, дизайну і мистецтва дає можливість створити гармонійний індивідуальний внутрішній простір і комфортне середовище для відвідувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Новикова Е. Интерьер общественных зданий (художественные проблемы). Москва, 1984. 272 с.
2. Чернявський В. Г., Кузнецова І. О., Кара-Василева Т. В., Чегусова З. А. Синтез мистецтв: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2012. 320 с.
3. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2014. 348 с.

CERNYAVSKIY V. FORMING DESIGN INTERIORS OF SOCIAL SCIENCES IN MODERN CONDITIONS

The results of the research on the formation of interior design of public service establishments of the social sphere are presented. The purpose was to identify the main stages of the architectural design of the internal environment in today's environment. On the basis of the analysis of the internal object-space environment a classification of the object content was developed. Existing examples of the design of Kyiv's medical institutions interiors are presented.

Key words: *design of interiors, institutions of social sphere, internal environment, synthesis of arts, level of comfort.*